

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžr/109/2012
Identifikačné číslo spisu:	5011200953
Dátum vydania rozhodnutia:	22.01.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:5011200953.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu Ing. JUDr. Miroslava Gavalca PhD. a JUDr. Eleny Berthotyovej PhD. v právnej veci žalobkyne: G. D., bytom A. XX, R., zastúpená JUDr. Mariánom Kuckom, advokátom, so sídlom Národná 7, Žilina, proti žalovanému: Správa katastra v Žiline so sídlom Hollého 7, Žilina (pôvodne Katastrálny úrad v Žiline, so sídlom Hollého 7, Žilina), o preskúmanie rozhodnutia žalovaného zo dňa 12.7.2011 č. Co-7/2011-Ha, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 20S 412/2011-99 zo dňa 15. mája 2012, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 20S 412/2011-99 zo dňa 15. mája 2012 p o t v r d z u j e .

Žalobkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd v Žiline napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobkyne ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 OSP. Žaloba smerovala proti rozhodnutiu Katastrálneho úradu v Žiline zo dňa 12.7.2011 č. Co-7/2011-Ha, ktorým tento zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Žilina č. BU ROEP 7_6/4 zo dňa 4.11.2010 o zamietnutí žiadosti o opravu registra obnovennej evidencie pozemkov v katastrálnom území Budatín schváleného rozhodnutím Správy katastra Žilina č. BU ROEP 3_2/2009 zo dňa 19.6.2009, Z 4494/09.

V odôvodnení krajský súd skonštatoval, že zákon č. 180/1995 Z.z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom (ďalej len zákon č. 180/1995 Z.z.) upravuje konanie o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim, v ktorom sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahov k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov. V § 11 zákona č. 180/1995 Z.z. je upravená kompetencia správneho orgánu konať a rozhodnúť o návrhu účastníka konania vo veci upravených zákonom, čiže možnosť aby sa účastník domáhal, aby správny orgán potvrdil, že nadobudol vlastníctvo k pozemku vydržaním za splnenia stanovených podmienok. Správne orgány v súlade s týmto zákonom nemajú kompetenciu rozhodovať o

nadobudnutí vlastníckého práva k nehnuteľnostiam. Krajský súd ďalej skonštatoval, že zákon č. 180/1995 Z.z. nie je reštitučným zákonom, ale v jeho kompetencii je konať o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim. Len v § 11 umožňuje, aby účastník konania podal návrh správneho orgánu, aby vydal rozhodnutie, ktorým potvrdí navrhovateľovi nadobudnutie vlastníctva k pozemku vydržaním, ak sú splnené podmienky podľa zákona č. 180/1995 Z.z.

Podľa názoru krajského súdu si mala žalobkyňa, resp. jej právna predchodkyňa v zákonom stanovenej lehote uplatniť reštitučný nárok vo vzťahu k odňatým pozemkom PK vložke č. 5, k.ú. Budatín podľa reštitučného zákona č. 229/1991 Zb. alebo zákona č. 503/2003 Z.z. a pokiaľ by bola držiteľkou právoplatného reštitučného rozhodnutia o vydaní predmetných nehnuteľností, resp. ich častí, takéto rozhodnutia by boli relevantnými podkladmi na zostavenie registra a z týchto listín by boli povinné orgány, ktoré mali v kompetencii zostaviť a schváliť register ROEP pre k.ú. Budatín vychádzať. V konaní podľa zákona č. 180/1995 Z.z. teda nie je možné priznávať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam odňatým postupom podľa zákona č. 81/1949 Zb.

Podľa krajského súdu je záver oboch správnych orgánov vecne správny a tieto rozhodnutia boli riadne zdôvodnené a je z nich zrejmé, z ktorých listín správne orgány vychádzali.

Proti uvedenému rozsudku podala žalobkyňa odvolanie z dôvodov, že súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Žalobkyňa v odvolaní zopakovala dôvody, ktoré už uviedla v žalobe proti rozhodnutiu správneho orgánu. Uviedla tam, že žiadala, aby súd vyžiadal vyjadrenie zhotoviteľa GEODÉZIA Žilina a.s., záznam z jednania komisie ROEP Budatín z 19.10.2010, výmer Okresného úradu v Žiline č. 1009/1933 z 18.1.1933, zoznam spolumahiteľov s naznačením ich pomerných podielov a hlasov na spoločnom majetku. Poukázala tiež na konanie na Okresnom súde v Žiline sp.zn. 13C/108/2010, na nález Ústavného súdu SR č.k. PL.ÚS 11/2005-39 a ust. § 250j ods. 2 OSP písm. a, b, c, d, e. Napadnuté rozhodnutie Katastrálneho úradu v Žiline považovala za nepreskúmateľné pre nezrozumiteľnosť. Tvrdila, že nie je konštatované, ktoré konkrétne listiny, nachádzajúce sa v katastrálnom operáte správny orgán preskúmal. Má za to, že nie je súladné ani zistenie skutkového stavu, z ktorého vychádzalo správne rozhodnutie. Tvrdila, že v konaní je potrebné rešpektovať dedičské konanie a právoplatné rozhodnutie s poukazom na skutočnosť, že vlastnícke právo sa nepremlčuje a poukázala aj na dôvody rozhodnutia Obvodného úradu v Žiline č. 2001/00355/OU-OPPLH-RII, kde je uvedené, že o vlastníckom práve ostatných osôb, ktoré zomreli a nie sú uvedené v rozhodnutí, bude rozhodnuté samostatne po predložení právoplatných dedičských rozhodnutí. V konaní pri vydaní napadnutého rozhodnutia nebol rešpektovaný postup, uvedený v metodickom návode na spracovanie registra obnovej evidencie pozemkov č. MN 14.20.73.47.00, vypracovaný Ministerstvom pôdohospodárstva SR a Úradom geodézie, kartografie a katastra SR.

Podľa názoru žalobkyne sa prvostupňový súd nevysporiadal s obsahom nálezů Ústavného súdu SR č.k. PL.ÚS 11/2005-39, a preto považuje predmetné rozhodnutie za nepreskúmateľné. Ďalej poukázala na Výmer bývalého Okresného úradu v Žiline č. 1009/1933, ktorým bol na základe § 46 zákonného článku XIX. z roku 1898 a Vládneho nariadenia zo dňa 28.6.1928 č. 96Sb.z.an schválený zoznam k hlasovaniu oprávnených spolumahiteľov bývalých urbárikov obce Budatín. Tento dôkaz prvostupňový súd riadne nevyhodnotil.

Navrhovala preto zmeniť prvostupňový rozsudok tak, že sa žalobe v celom rozsahu vyhovie a v prípade, ak odvolací súd nezmení prvostupňové rozhodnutie v zmysle odvolania, navrhovala toto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov) dospel k záveru, že odvolaniu žalobkyne nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP, s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 22. januára 2013 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP).

V zmysle § 1 písm. h) zákona č. 345/2012 Z.z. o niektorých opatreniach v miestnej štátnej správe a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa s účinnosťou odo dňa 1. januára 2013 zrušujú katastrálne úrady. Na základe nižšie citovaných právnych noriem má Najvyšší súd Slovenskej republiky preukázané, že do postavenia Katastrálneho úradu v Žiline ako pôvodne žalovaného správneho orgánu nastúpila z titulu zákonných zmien Správa katastra v Žiline. Uvedená právna zmena sa premietla v zákone č. 162/1995 Z.z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam v znení neskorších právnych predpisov (katastrálny zákon) najmä prostredníctvom jeho nového ustanovenia § 16a.

Preto bude s týmto právnym nástupcom ďalej konané na strane žalovaného správneho orgánu. Pod všeobecným označením žalovaný je potom nutné rozumieť tak pôvodný správny orgán ako aj jeho právneho nástupcu podľa toho, ktorého sa text odôvodnenia týka.

Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 345/2012 Z.z. pôsobnosť katastrálnych úradov ustanovená osobitnými predpismi prechádza na správy katastra v sídlach krajov.

Podľa § 7 ods. 8 zák. č. 345/2012 Z.z. konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach, právom chránených záujmoch alebo povinnostiach fyzických osôb a právnických osôb na úseku štátnej správy v pôsobnosti katastrálneho úradu začaté do 31. decembra 2012, dokončí správa katastra v sídle kraja, v ktorej územnom obvode mal katastrálny úrad sídlo.

Podľa § 16 ods. 1 zák. č. 162/1995 Z.z. správa katastra v sídle kraja vykonáva štátnu správu na úseku katastra v územnom obvode kraja.

V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým krajský súd zamietol žalobu žalobkyne ako nedôvodnú podľa § 250j ods. 1 OSP. Žaloba smerovala proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 12.7.2011 č. Co-7/2011-Ha, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobkyne a potvrdil rozhodnutie Správy katastra Žilina č. BU ROEP 7_6/4 zo dňa 4.11.2010 o zamietnutí žiadosti o opravu registra obnovennej evidencie pozemkov v katastrálnom území Budatín schváleného rozhodnutím Správy katastra Žilina č. BU ROEP 3_2/2009 zo dňa 19.6.2009, Z 4494/09, nakoľko nebol po schválení registra zistený rozpor s údajmi podľa § 6 zákona č. 180/1995 Z.z.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto ako súd odvolací primárne v medziach odvolania preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, pričom v rámci odvolacieho konania skúmal, či odvolacie námietky žalobkyne sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku.

Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia a pripojeného administratívneho spisu ako aj spisu krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že závery súdu prvého stupňa vychádzajú z náležitým spôsobom zisteného skutkového stavu a správnej aplikácie príslušných zákonných ustanovení.

Z administratívneho spisu vyplýva, že Register obnovennej evidencie pozemkov v k.ú. Budatín spracovaný zhotoviteľom GEODÉZIA Žilina a.s. bol Správou katastra Žilina schválený dňa 19.6.2009 rozhodnutím č. BU ROEP 3_2/2009 a odovzdaný na zápis do KN evidovaný pod č. Z 4494/09.

Žalobkyňa požiadala návrhom zo dňa 19.10.2009 opravu ROEP v k.ú. R.. Žiadala upraviť údaje na pôvodnom liste vlastníctva č. XXXX, k.ú. Budatín (teraz LV č. XXXX a XXXX) týkajúce sa podielu G. G.. Zo spisu je zrejmé, že išlo o pôvodnú vlastníčku v Urbáre Budatín. Následne bola zvolaná komisia pre ROEP v k.ú. R. za účelom prejednávania zmeny údajov ROEP a o vyjadrenie bola požiadaná

spoločnosť GEODÉZIA Žilina, a.s.

Správa katastra Žilina vydala dňa 4.11.2010 rozhodnutie č. BU ROEP 7_6/4, ktorým zamietla žiadosť o opravu registra obnovennej evidencie pozemkov v katastrálnom území Budatín schváleného rozhodnutím Správy katastra Žilina č. BU ROEP 3_2/2009 zo dňa 19.6.2009, Z 4494/09, nakoľko nebol po schválení zistený rozpor s údajmi podľa § 6 zákona č. 180/1995 Z.z. Proti tomuto rozhodnutiu sa žalobkyňa odvolala.

Následne žalovaný vydal dňa 12.7.2011 pod zn. Co-7/2011-Ha rozhodnutie, ktorým odvolanie zamietol a rozhodnutie Správy katastra Žilina č. BU ROEP 7_6/4 zo dňa 4.11.2010 potvrdil. Uviedol, že je zrejmé, že p. G. G. bola spoluvlastníčkou nehnuteľností, ktoré prešli v roku 1950 do vlastníctva JRD. V katastrálnom operáte však nebola nájdená žiadna listina, ktorá by preukazovala vrátenie tohto jej spoluvlastníckeho podielu. Takúto listinu nepredložila ani žalobkyňa. Znázornený majetok mohli oprávnené osoby získať v reštitučnom konaní, ktoré bolo obmedzené lehotou a tento nárok nie je možné uplatňovať dodatočne. V konaní teda nebolo preukázané, že údaje ROEP pre k.ú. Budatín sú v rozpore s údajmi podľa § 6 zákona č. 180/1995 Z.z.. Preto nie je dôvod na zmenu údajov ROEP zapísaných na LV č. XXXX, XXXX, XXXX a XXXX, k.ú. R..

Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. v konaní o obnove evidencie niektorých pozemkov a právnych vzťahov k nim (ďalej len "konanie") sa zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov (ďalej len "register").

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. predmetom konania sú pozemky vymedzené plošne vlastníckymi vzťahmi alebo držbou, ktoré nie sú evidované alebo sú evidované neúplne podľa osobitných predpisov v súbore geodetických informácií a v súbore popisných informácií (ďalej len "pozemok"), ak v tomto zákone nie je ustanovené inak.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. na účely konania sa katastrálne územia členia na katastrálne územia, v ktorých

- a) operát pozemkového katastra sa zjednotil s operátom pozemkovej knihy,
- b) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy, ale údaje v nich uvedené možno identifikovať,
- c) operát pozemkového katastra sa nezjednotil s operátom pozemkovej knihy a údaje v nich uvedené nemožno identifikovať,
- d) operát vyhotovený na základe komasácie nepotvrdil súd, ale účastníci komasačného konania vstúpili do držby,
- e) operát pozemkovej knihy nie je k dispozícii.

Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. vecne príslušným správnym orgánom na konanie (ďalej len "správny orgán") v katastrálnych územiach

- a) uvedených v odseku 1 písm. a) a b) je katastrálny úrad,
- b) uvedených v odseku 1 písm. c) až e) je pozemkový úrad.

Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 180/1995 Z.z. podklady potrebné na zostavenie registra sa zisťujú z údajov poskytnutých nájomcami pozemkov, pozemkovými spoločenstvami alebo inými oprávnenými osobami, z katastrálneho operátu, štátnych archívov, z listín predložených účastníkmi konania, z výpovedí svedkov a z iných dôkazov získaných najmä pri prešetrovaní v obci.

Podľa § 6 ods. 2 zákona č. 180/1995 Z.z. správny orgán zabezpečí zostavenie návrhu registra na základe údajov zistených podľa odseku 1 a ďalších podkladov. Priebeh hraníc pozemkov v prírode sa spravidla nezisťuje.

Podľa § 7 ods. 5 zákona č. 180/1995 Z.z. schválený register je verejná listina, na základe ktorej katastrálny úrad zapíše údaje registra do katastra nehnuteľností. Na základe oznámenia správa katastra najviac 90 dní pred schválením registra nevykonáva zápisy vlastníckych a iných práv do katastra nehnuteľností k pozemkom, ktoré sú predmetom konania. Uvedené sa nevzťahuje na zápis záložného práva a vecného bremena k týmto pozemkom. Správa katastra po uplynutí tejto lehoty zapíše zmluvy, verejné listiny alebo iné listiny do katastra nehnuteľností až po identifikácii podľa zapísaného registra. Identifikáciu vykoná správa katastra z úradnej povinnosti. Identifikácia sa stáva súčasťou zmluvy, verejnej listiny alebo inej listiny a spolu s oznámením o vykonaní zápisu sa zašle účastníkom konania o zápise práv k nehnuteľnostiam a tým osobám, ktorých právo k pozemkom bolo zápisom dotknuté.

Podľa § 7 ods. 6 zákona č. 180/1995 Z.z. ak schválený register obsahuje údaje o pozemkoch a

právných vzťahoch k nim, ktoré sú v rozpore s údajmi podľa § 6 ods. 1, správny orgán po prerokovaní v komisii rozhodne o zmene údajov schváleného registra. Po právoplatnosti rozhodnutia správneho orgánu sa nové údaje zapisujú do katastra nehnuteľností. O zmene možno rozhodnúť do troch rokov od zápisu údajov registra do katastra nehnuteľností.

Podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd správne zamietol žalobu žalobkyne. V jeho postupe nezistil odvolací súd žiadne pochybenie. Preskúmané rozhodnutie žalovaného bolo podľa názoru odvolacieho súdu vydané v súlade so zákonom, vychádza zo spoľahlivo zisteného skutkového stavu, má požadované formálne i obsahové náležitosti a je dostatočne odôvodnené. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom žalovaného, ako aj súdu prvého stupňa, že nie je sporné, že právna predchodkyňa žalobkyne Mária Majšurová bola vedená ako členka bývalých Urbárikov obce Budatín s určením pomerného podielu a počtu hlasov. Nevyužila však svoje právo uplatniť si reštitučný nárok k odňatým pozemkom a tak získať znova vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. V konaní podľa zákona č. 180/1995 Z.z. nie je možné potom následne vlastnícke právo priznať. V konaní podľa tohto zákona sa len zisťujú dostupné údaje o pozemkoch a právnych vzťahoch k nim a na ich základe sa zostavuje a schvaľuje register obnovennej evidencie pozemkov. Z uvedeného vyplýva, že Správa katastra Žilina nemohla rozhodnúť inak ako rozhodla, s ohľadom na podklady, ktoré mala v priebehu konania k dispozícii a z ktorých v súlade so zákonom vychádzala. Rovnako správne potom postupoval druhostupňový správny orgán, keď prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu potvrdil.

K uvedenému Najvyšší súd Slovenskej republiky dáva do pozornosti zásadu, ktorá platila už v rímskom práve, podľa ktorej „vigilantibus iura scripta sunt“ t. j. „práva patria len bdelym“ (pozorným, ostražitým, opatrným, starostlivým), teda tým, ktorí sa aktívne zaujímajú o ochranu a výkon svojich práv a ktorí svoje procesné oprávnenia uplatňujú včas a s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. V slobodnej spoločnosti je totiž predovšetkým vecou nositeľov práv, aby svoje práva bránili a starali sa o ne, inak ich podcenením, či zanedbaním môžu strácať svoje práva majetkové, osobné, satisfakčné a pod.

Námietky žalobkyne uplatnené v odvolaní preto neboli spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku, ktorý sa v dôvodoch svojho rozhodnutia dostatočne vysporiadal so všetkými námietkami žalobkyne uplatnenými v oprávnom prostriedku. K ich vyhodnoteniu nemá odvolací súd žiadne výhrady a pre ich správnosť na ne v podrobnostiach odkazuje (§ 219 ods. 2 OSP).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 219 OSP ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 246c a 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.